

Onderduikboerderij uit 1944 gevonden

Met de 'vondst' van de boerderij van Johannes Raaijmakers waar drie paratroopers ondergedoken hadden gezeten, is weer een stukje van de puzzel van de Tweede Wereldoorlog gelegd.

onze correspondent
Geert van Elten

Best

De zoektocht van Stephen Olson naar de boerderij ten noorden van Eindhoven waar zijn vader in september 1944 kon onderduiken voor de nazi's, is voltooid. Johannes Raaijmakers was de boer die de Amerikaanse sergeant Charles Raymond Olson en twee andere paratroopers onder de vloer verborgen hield toen Duitse soldaten bij de boerderij aan de Broekstraat 6 aanklopten op zoek naar een maaltijd. Olson senior overleed in 1984 en ook van het gezin Raaijmakers uit

1944 is niemand meer in leven.

Stephen Olson mocht in 1959 met zijn ouders mee naar de vijftiende herdenking van de bevrijding van de regio Eindhoven. Inmiddels is hij bijna 70 jaar, zijn pensioen nadert en hij zou graag meer weten van de avonturen van zijn vader tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Olsen had het geluk contact te maken met de Stichting 18 september en de terriërachtige vasthoudendheid van Frank van Dijk daar. Via de Eindhovense historicus Bauke Hüsken, het Brabants Historisch Informatie Centrum en de buurtvereniging Aarle heeft Van Dijk het adres van de boerderij kunnen achterhalen. De foto heeft Olsen overtuigd: dit was het adres dat hij met zijn ouders in 1959 nog heeft bezocht en waar zijn vader Johannes Raaijmakers op diens sterfbed heeft kunnen bedanken voor het redden van zijn leven.

► **100.000 Eindhovenaren hebben een aandeel**

Ceremoniehuis

De plannen voor het nieuwe Mariënhage in Eindhoven, met ceremoniehallen, een congreshotel, brasserie en restaurant zijn op een haar na klaar. Gisteren was de presentatie.

Michel Theeuwen
m.theeuwen@ed.nl

Eindhoven

Een ceremoniehuis dat aanvoelt als een oude kerk. Weliswaar zonder religieuze ornamenten, maar mét moderne voorzieningen als goede verwarming en ruim voldoende licht. Zo moet volgens algemeen directeur Edzo Doeve van uitvaartcoöperatie Dela de Paterskerk in het complex Mariënhage in Eindhoven er straks uitzien, na de grondige renovatie die binnenkort start.

Doeve presenteerde gisteren de plannen voor DomusDela. Dat is de nieuwe naam voor de kerk, de Studentenkapel en het voormalige Augustinianum aan de Kanaalstraat. Daarnaast komt er in het complex midden in de stad ook een congreshotel en restaurant met een eigen naam. Het hele gebied met gebouwen en tuin is straks voor een ieder toegankelijk.

Glorie van toen

„We herstellen en renoveren de monumenten, waarmee we de glorie van toen weer te zien krijgen. En we voegen nieuwe dingen toe, van nu, van de toekomst. Zo zorgen we dat het verhaal van de paters Augustijnen verder gaat”, zegt Doeve. De binnenkant van de panden wordt al gestript. Vanaf april wordt er begonnen

met de bouw. Met wethouder Mary-Ann Schreurs, pater Louis Mulder, architect Bert Dirrix en een vertegenwoordiger van de provincie zette Doeve gisteren een aftelklok in werking. Die telt af naar 13 november 2019, de geboortedag van de heilige Augustinus, als het complex officieel heropend wordt.

Doeve had nog een nieuwtje: Dela wil het Heilig Hart-beeld van Jezus op de torenspits aanlichten, iedere keer als er een kind geboren wordt in de stad.

“Zo zorgen we dat het verhaal van de paters Augustijnen verder gaat

—Edzo Doeve, directeur Dela

Gezocht: plannen voor

Het College van Rijksadviseurs gaat acht Brabantse initiatieven voor plattelandsvernieuwing ondersteunen. Het moet onder meer leiden tot nieuwe oplossingen voor leegstand.

Lukas van der Storm
l.vdstorm@ed.nl

Best

Jan van den Boom uit Best mag dan geen boerenbedrijf meer hebben, hij heeft nog altijd een bedrijf tussen de boeren. In het authentieke boerenlandschap van buurtschap Aarle staat nu zijn zorgboerderij voor demente ouderen. Daar direct tegenover ligt zijn horeca-etablisement, waar fietsers, wandelaars en bedrijven met een heidag te-

recht kunnen. „Toen ik nog koeien molk, werkte ik samen met mijn vrouw. Nu hebben we zelfs drie mensen in dienst, en we verdienen er toch nog steeds de kost mee. Daar ben ik wel trots op.” Maar, zo benadrukt hij ook, het heeft wat kruim gekost. „Ik liep natuurlijk tegen de ambtenarij aan. Ik snap dat mijn kinderen weg willen van het platteland, van al die plannen en regels.”

Zijn prominente bezoekers knikken eensgezind. Omdat ook rijksbouwmeester Floris Alkemade en provinciebestuurder Erik van Merrienboer (PvdA) de bureaucratie in het buitengebied herkennen. Maar ook omdat Van den Boom in het klein al heeft gerealiseerd waarnaar ze op zoek zijn. Al-

kemade en collega-rijksadviseur Berno Strootman (Landschap) lanceerden gisteren de prijsvraag Brood en Spelen: daarmee willen ze in totaal zestien veelbelovende initiatieven voor plattelandsvernieuwing ondersteunen: acht in Brabant, acht in Gelderland of Overijssel. De winnaars krijgen naast 25.000 euro ook ondersteuning van deskundigen van bijvoorbeeld waterschap, Kadaster of de universiteit van Wageningen. Duidelijk is immers dat de ko-

► **De komende jaren stoppen veel oudere boeren, met talloze lege stallen tot gevolg**

BESTE ONDERNEMERS VISIE | BOV'18

OFFLINE

26 MAART 2018 PARKTHEATER EINDHOVEN

JCI
Eindhoven

BESTEL JE
TICKETS VIA
BOVEINDHOVEN.NL

De Beste Ondernemers Visie 2018 zal worden uitgereikt op 26 maart 2018, in het parktheater te Eindhoven. Naast de BOV-award zal voor de zesde keer ook de ASML Young Makers Award aan een startup uit de maakindustrie worden uitgereikt. Dagvoorzitter Wim Daniels voelt genomineerden aan de tand over hun visie en deze ondernemers uit de regio Eindhoven krijgen een podium om te vertellen waarom zij de award verdienen. Kom naar deze enerverende én inspirerende netwerkvond.

BESTEL TICKETS VIA WWW.BOVEINDHOVEN.NL

in Mariënhage

dat aanvoelt als een kerk

Dat is maximaal tien keer per dag. „We hadden al langer het plan voor een uitvaartcentrum midden in de samenleving. Wel in een gewijde omgeving, maar het moest geen kerk zijn. Daar is behoefte aan, merken we. Mariënhage is precies wat wij wilden”, vertelt Doeve. „Hier in de Paterskerk komt een groot ceremoniehuis en in de voormalige Studentenkapel een kleinere ruimte. Niet alleen voor uitvaarten, maar ook voor andere ceremonies zoals bruiloften. Dat past in onze dienstverlening.

Hier kunnen we ook onze maatschappelijke rol waarmaken: iets mogelijk maken op de oudste plek van de stad. En we doen dat in de hoop dat het bij anderen in het hele land navolging krijgt. Want een kerk transformeren en de essentie van verdieping, ontmoeting en verbinding handhaven, dat is uniek.” Ook de gemeente Eindhoven en de provincie Noord-Brabant leveren een bijdrage aan het project. De uitvaartcoöperatie draagt het leeuwendeel van de kosten en

◀ **Grote foto:** De entree aan het binnenplein van Mariënhage in Eindhoven, aan de Dommelkant. **Kleine foto boven:** De Studentenkapel in het complex wordt een kleinere ceremonieruimte. **Kleine foto onder:** Een impressie van de brasserie van het congreshotel. FOTOS DELA

neemt volgens Doeve genoeg met een ‘bescheiden rendement’. „Maar er flink op verliezen is ook niet de bedoeling. De leden van de coöperatie betalen dat dan toch. Want bedenkt: ook alle 100.000 Eindhovense leden van de coöperatie Dela hebben straks een aandeeltje in het nieuwe Mariënhage”, zegt Doeve.

Mooie opdracht

Een mooie opdracht noemt Dirrix de klus. Zijn bureau Diederendirrix werkt samen met En En Architecten van Arie van Rangelrooy en het gespecialiseerde renovatiebureau Vitruvius, tuinarchitect Buro Lubbers en ontwerpbureau KingKong voor het interieur. „Feitelijk verbinden we vijf aparte monumenten: de kerk, het internaat, de kapel, het oude Augustinianum en het klooster door een transparant middenstuk met een foyer, een brasserie en drie entrees.”

Discussie was er natuurlijk ook al over het ontwerp. Onder andere de Henri van Abbestichting vond dat het plan te veel afbreuk doet aan het religieus erfgoed. Zo moeten altaar en heiligenbeelden verhuizen naar elders in het complex, om licht en ruimte te creëren. Alleen de biechtstoelen aan de kant van de Kanaalstraat, bakstenen uitbouwtjes van de kerk, zijn nog inzet van gesprekken met de Van Abbestichting. Die is al naar de Raad van State gestapt. Een compromis zit er niet in, omdat de kerk dan te donker en het gebouw aan de stadskant te gesloten blijft.

Doeve: „Wat we toevoegen versterkt juist de kracht van de monumenten. Maar dat verhaal moeten we mensen wel duidelijk maken.”

het platteland

mende jaren veel oudere boeren stoppen, met talloze lege boerderijen en stallen tot gevolg. „Ik denk dat er niemand over dit bedrijf zegt: ‘dit willen we hier niet hebben’”, zegt Van Merrienboer over De Hagelaar. En toch raakte Van den Boom telkens verstrikt in bestemmingsplannen. Met lange adem en boerenslimheid kwam hij waar hij nu is. Maar voor een succesvolle transformatie van het Brabantse buitengebied zullen gemeenten en provincie zich ook flexibel moeten opstellen, benadrukt hij. „Er zijn ook veel pseudo-regels waarbij we in goed overleg ook tot een oplossing kunnen komen.”

Rooienaar Floris Alkemade, als Rijksbouwmeester de voornaamste adviseur van het kabinet op bouw-

gebied, hoopt met de prijsvraag de kennis van architecten en het boerenverstand bijeen te brengen. Wat hem betreft zit de agrarische sector te veel in het verdomhoekje. „We moeten het platteland niet als een verzameling problemen zien. Het is de plek waar ons voedsel geproduceerd wordt, daar moeten we zuinig op zijn.”

Voedsel produceren doet Jan van den Boom al een tijdje niet meer. Maar zijn drijfveer is niet veranderd. „Uiteindelijk wil je als boer één ding: je bedrijf doorgeven aan de volgende generatie.” Gelukkig was er net deze week goed nieuws. „Mijn dochter heeft haar kinderen ingeschreven op een school hier in de buurt. Ik denk dat het goed komt.”

▲ ‘Boer’ Jan van den Boom (vooraan links) leidt gedeputeerde Erik van Merrienboer, rijksbouwmeester Floris van Alkemade en diens collega-rijksadviseur Berno Strootman rond. FOTO RENÉ MANDERS